VELKÁ DOBRODRUŽSTVÍ

Za vodníkem, prasátky a sprostým kamenem do Měřína

GPS souřadnice: 49.3910257, 15.8797561

Praktické informace

Délka trasy: 6 km

Obtížnost: Lehká trasa pro děti od 5 let. Projedou terénní kočárek i kolo. Pejskům se výlet bude líbit také.

Vzdálenost od Prahy a jak se tam dostat: 140 km ujedete asi za hodinu a půl. Jedete po D1, sjezd 134.

www.idos.cz

Turistická mapa: Odkaz na mapy.cz

Parkování: V křížení ulic Zarybník a Zábrana je u mostu neznačené parkoviště zdarma.

WC: V přírodě! :)

Možnost občerstvení: Nákup svačinky v Potraviny RYNEK na náměstí v Měříně.

Nejbližší další výlet agentury Velká dobrodružství: Třebíč, Jihlava, Žďár nad Sázavou, Pernštejn, Brno.

Trasu pro vás prošla Lucie Nachtigallová.

Trasu testovaly Karolína z Jihlavy s maminkou.

Postřehy dětí:
Kája (8 let): „S mamkou jsme ve sněhu hledaly stopy srnek a říkaly jsme si pověst o tom pokakaném kameni. U prasátek to dost smrdělo, ale jinak se mi výlet moc líbil. Hlavně to, že nebyl skoro vůbec do kopce.“

Popis výletu - Legenda pro rodiče

Milí cestovatelé,

zveme vás do Měřína na Vysočině. Je obklopen loukami, rybníky a lesy, takže se vám tady určitě bude líbit. Uvidíte starý mlýn, krásný kostel, ale také se ocitnete v blízkosti „posraného kamene“. :) Co to je? Dozvíte se!

Dnešní výlet je trošku neobvyklý, protože kromě klasických hádanek a informací se soustředíme také na to, co je pro zdejší oblast typické – na zemědělství. Nebojte se, nudit se nebudete. Na našich agrovýletech totiž na kravách jezdí vodníci a zpívají se písničky skupiny MIG 21.

Tento výlet vznikl na objednávku a s velkou pomocí akciové společnosti AGRO MĚŘÍN, která si ho pro vás objednala. Díky tomu je ZDARMA!

Dopis dětem

Ahoj, kluci a holky, dnes půjdeme ve stopách dávných i současných zemědělců. Možná si to ještě v tuto chvíli neuvědomujete, ale bez zemědělství bychom nepřežili. Proč? No, protože bychom neměli co jíst!

Máte v batůžku svačinku? Třeba rohlíček, houstičku či chlebík se sýrem, šunčičkou, vajíčkem, mrkvičkou? Zamyslete se, co všechno musel někdo vypěstovat, vykrmit a tak dále, abyste pak sváču za pět minut slupli. Kolik toho na prstech napočítáte? Pokud je to pořádná pestrá svačinka, určitě budete potřebovat nejméně tři prstíky. Pro plodiny a třeba něco, co nám dávají zvířátka.

Velikost naší republiky je asi tak 7,9 mil. hektarů. Více než 50 % z nich – to znamená více než polovina! – se využívá k zemědělské činnosti. Jsou to pole, sady, vinice, chmelnice, louky, pastviny, … Stará se o ně přibližně 100 000 lidí. Což je rozhodně víc, než máte prstíčků na ručkách i nožkách všichni dohromady, takže ty teď nechte v klidu.

Máte v rodině někoho, kdo v zemědělství nebo potravinářské průmyslu pracuje? Třeba chová ovečky, kozy, vyrábí jogurty a tak?

Dnešní výlet samozřejmě nebude jen o obilí a hospodářských mazlících, jako vždycky se budeme ptát také na pohádky a hledat skryté obrázky a schovaná písmenka. Stejně jako na našich ostatních výletech jste také k dnešnímu dostali originální mapu s vyznačenou trasou. Půjdete-li správnou cestou, budete se pozorně rozhlížet, číst texty a poslouchat, co říkají rodiče, jistě splníte všechny úkoly. Umíte-li už psát, doplňte podle uhodnutých slov tajenku a pečlivě ji uschovejte. Na konci výletu na vás čeká truhla s odměnami, a když vyluštíte správnou kombinaci textu a čísel, můžete si z ní vytáhnout dáreček.

Mapa výletu

Za vodníkem, prasátky
a sprostým kamenem
do Měřína
PRANÝŘ
KOSTEL SV. JANA KŘTITELE
VODIČKŮV MLÝN
BALINKA
START
CÍL
PRASEČÁK
U POBRANÉHO KAMENE
KARBAŠÁK
AGROMĚŘÍN

Doplňovačka

Jdeme na to:

Naše putování začíná a končí u mostu v ulici Zarybník u zbytků krásného mlýna. Právě v něm vznikne za pár let nové zemědělské školící centrum. Je plánováno, že v něm bude týdenní rozmanitý program na různá témata, ukázka historického i aktuálního způsobu obhospodařování půdy a chovu hospodářských zvířat.

Mlýn vidíte napravo. A ano, nešálí vás zrak – je u něj truhla plná pokladů! Zatím si jí ale nevšímejte. Klíčem k ní je totiž KÓD, který nejprve musíte na výletě získat. Právě tím ji v závěru otevřete.

Podívejte se na mlýn směrem od vody. Jistě, nyní je v dezolátním stavu. Ruina. Ale stále můžete vidět starý náhon a je celkem lehké si představit, že až bude všechno opravené, bude to překrásné stavení. Kolik napočítáte oken?

Jak vypadaly vodní mlýny v minulosti, určitě víte – třeba z pohádek. Vzpomenete si na nějakou, kde klapala vodní kola? Co třeba *Princezna ze mlejna*?

1. **Jak se jmenovala dcera mlynáře?**

Jmenuje se tak někdo z vás? Kryštůfku, to nemůžeš být ty, jsi kluk! :)

Jak se jmenoval mládenec, který se dívce líbil? A které pohádkové bytosti si chtěly vzít mlynářskou dcerku za ženu? Jednu dnes možná potkáme… (Ne dcerku, bytost!)

Princezna ze mlejna je naše moc oblíbená pohádka. Která je ta vaše?

Pokrok se zastavit nedá, voda se už v dnešní době k mletí obilí nepoužívá. Mlýnská kola – pokud vůbec zbyla – se zastavila. Přitom jich u nás v dávných časech bývalo habaděj. A nejen u nás a nejen kdysi, dokonce i prakdysi.

Počátky využití vodního kola k pohonu mlýnů sahají až před počátek našeho letopočtu. Víte, kterým rokem náš letopočet začíná? Rokem 1! Kolik let tedy uběhlo od začátku letopočtu právě letos? :)

Voda byla ceněným pomocníkem. Nejdříve totiž těžkými mlýnskými kameny, mezi nimiž se zrna drtila na prášek, otáčeli lidé. I když byly kameny menší, jistě je musely strašně bolet ruce. Ani si to nechceme představovat!

Rozloučíme se s mlýnem a zamíříme k mostu. Přejdeme přes potok s krásným názvem Balinka a hned za mostkem odbočíme po pěšince doleva k rybníku.

Teď POZÓÓÓR, ČELÉÉM VZAD! Otočte se a zjistěte, v jakém roce byl most postaven. Je tady někdo, kdo se narodil ve stejném?

Zkuste najít červenobílou turistickou značku. Jak se jmenuje strom, na kterém je namalovaná?

Balinka má roztomilé jméno. Takové… Jako pro něco malého k pomazlení. Je to na místě, protože není právě z nejdelších. Vine se krajinou jen v délce 31 km. Když na to ovšem přijde, umí Balinka pořádně pozlobit. Zvlášť na jaře se mění v živel, který se s nikým dvakrát nemazlí. Způsobuje povodně. Zřejmě největší škody napáchala v květnu 1985 v nedalekém Velkém Meziříčí. Vylila se z koryta a zatopila náměstí, několik vedlejších a jednu hlavní silnici. Dnes snad bude Balinka hodná a poslušně nás odvede k Novému rybníku.

Těsně před rybníkem objevte ukazatel s nápisem *Nový rybník*.

Zahleďte se do míst, kam ukazují šipky, a najděte i to, kde neprší. Vidíte ho? Tak tam nejdeme!

Nejdeme ani k popravišti! I když tam by t mohlo být zajímavé…

Měřín totiž patřil až do roku 1755 k městům s právem hrdelním. Což znamená, že zde mohl člověk přijít o hrdlo – být popraven. Život zločinných nebožáků byl ukončován na návrší při cestě k Blízkovu, kterému se dodnes říká *Na Spravedlnosti*. V okolí popraviště byly v roce 1924 nalezeny kosterní pozůstatky dvou desítek odsouzenců.

Umrlcům ani kostlivcům svíčku zapalovat nechceme, protože ji ani nemáme. A na blikání mobilu nejsou zvědaví. Ještě by se nám lekli a dali se na úprk. Raději se proto dáme doleva ke stavidlu. Pod ním je rovněž letopočet.

Sečtěte poslední dvě číslovky.

2. **Napište výsledek.**

Rybník měří asi 4 ha a je určený ke sportovnímu rybolovu. Co to je za disciplínu? Na olympiádě na ni nenatrefíte, ale pro rybáře je napínavá. Sedí a napjatě čekají, zda jim na háček skočí nějaká ta rybka. Když se zadaří a je to macek, s úlovkem se vyfotí a obvykle rybu pustí zpátky. Nesportuje se přece kvůli obědu, že ano.

Pokud byste se v tomhle rybníce cachtali, o nožku by se vám mohli otřít kapr, amur, candát, sumec, štika, lín a bílé ryby.

Víte, co jsou bílé ryby? Patří mezi ně především plotice, perlín, cejn, parma, bolen či hrouzek. Tedy skupina zahrnující větší či menší kaprovité ryby, o kterých se neprávem říká, že mají horší maso.

Jak se tváříte na rybky na talíři? My jsme zmlsaní a leniví, takže vítáme pouze lososa a tuňáka. Na kaprech nám vadí kostičky. Každé Vánoce u nás řádí peán (to jsou takové dlouhé chirurgické nůžky, něco jako dlouhé kleště či obří pinzeta), kterým náš taťka rybář zdatně loví hladovým jedlíkům z krků zaseknuté kůstky.

Kdo má při štědrovečerní večeři místo kapříka řízek? Přiznejte se! :)

U chatky vidíte dvě naučné tabule – najděte zastavení číslo 6 a obrázek s textem o hořečku.

3. **Opište poslední slovo z odstavce o rostlince.**

Od rybníka se vydáme pěšinkou směrem k silnici, kterou překročíme. Právě odsud jsou vidět zdejší prasečáky. Prasečák je děsné slovo, ale je to taky správný název. Jemněji znějící vepřín se sem nehodí. Vepř je totiž mezi prasaty totéž co vůl mezi kravami. Vykastrovaný, tedy mužství a rozmnožovací schopnosti zbavený tvor. (Detaily si necháme až na čas po 22. hodině, případně zašleme na vyžádání.) Vzhledem k tomu, že se v prasečáku chovají především kvičící maminky a pravděpodobně i nějací nezbytní chrochtající prasečí tatínkové, je jasné, že se to tu vepři zrovna nehemží. Neměli by tu co na práci. :)

Věděli byste, jak se tedy říká samici, samci a mláděti prasete? Zkuste to.

4. **Jakou má zdejší prasečák barvu?**

Překročíme silnici, popojdeme pár metrů doprava a pak podél areálu pokračujeme stále rovně. Chvilku nás bude provázet odérek. V té nádrži, na které je obrázek, ať na ni nelezete, se totiž nalézá kejda, kterou se hnojí pole. My bychom tam ani nepáchli, i kdyby nám to nikdo nezakazoval. Co kdybychom do hnojníku spadli? Smrádeček, který bychom nasákli, bychom nevydrhli ani za týden a hlavně byste se v tom utopili.

Prasátka jsou chována především pro maso, tuk a kůži. V naší vlasti jde o nejrozšířenější druh hospodářských zvířat. Vepřové se u nás také jí ze všech mas nejvíc, o čemž mimo jiné svědčí i vpravdě národní pokrm vepřo knedlo zelo. Špekáčky, šunčička a další dobroty, které si rádi dopřáváte, to všechno kdysi chrochtalo...

Vegetariánům se za „masitá“ slova omlouváme a slibujeme, že v dnešním výletnickém menu dojde i na „kytičky“ (rostlinky, plodinky, luštěninky, zeleninku apod.) Ale – ruku na srdce –, kdo by právě teď bez špetky lítosti odmítl pozvání na pravou domácí zabijačku? A neschováváte náhodou ve svém trekovém batůžku či outdoorové kabelce nějaké to jelítko nebo jitrničku? Zde by to bylo jen správné, protože byste ladili s duchem místa. Podtrhli byste zážitek z výletu odpovídající chutí. My tak udělali a jásali. Měřínské jelítko je pochoutka! Mňam, mňam.

V jedné pohádce jelítka a jitrničky rostly na stromech. Vzpomenete si, jak se jmenovala? Napsal ji Jan Drda a v názvu má dvě zvláštní mužská jména. Jedno trochu připomíná bujón a druhé ohroženého medvídka pandu.

Překročíme potok a přecházíme k rybníku Karbašáku. Je známý svou tradiční akcí *Měřínská lávka*. Že ji neznáte? Tak ji poznejte. Určitě se zapojíte! Rok co rok se mnoho odvážlivců různých věkových kategorií pokouší takřka o nemožné: dojet co nejpomaleji po dvacetimetrové lávce až na její konec daleko od břehu rybníka. Je to něco jako jízda po kladině nad vodami. Většina borců samozřejmě zahučí do mokra daleko před dosažením cíle. Co by ale pro úsměv, až řehot diváků neudělali?! Jistě už vás napadá, že tohle tedy MUSÍTE vidět.

Můžete – akce se koná vždy v červenci.

Pokračujeme kolem rybníků až k lesu. Vody je tady opravdu docela dost. A kde je hodně vody a rybníků, bývá často také jedna pohádková postava. Víte která?

Místní vodníček se jmenuje Měřínek a je moc hodný. Vysoký je asi jako prvňáček a kromě svých rybiček a hrníčků má také moc rád kravičky. Tajně jim upíjí z vemene mlíčko a občas se na nich také projede. Za odměnu jim nosí nejchutnější rostlinky z okolí svých rybníčků. Třeba puškvorec mají kravky moc rády!

Kravek v AGROMĚŘÍN žije asi 6000. To by jeden neřekl, že?

Kromě toho se zde i intenzivně šlechtí. (Což si nevykládejte jako péči o vzhled ani jako výchovu k morální ušlechtilosti.) Šlechtění domorodého skotu i prasat tu má na starosti společnost AGRO Měřín a věnuje se této činnosti opravdu hodně, odpovědně, a především s láskou. Jde jí o to, aby se díky výběru vhodných zvířecích tatínků a maminek v jejích stájích rodilo co nejvíce stále zdravějších, užitečnějších a krásnějších mláďátek. Ta dorostou, dají se dohromady s nejlepšími partnery z nejlepších… A budou mít ještě zdravější a ještě užitečnější mláďátka. Proč to tak nedělají lidé? Protože by to byla nuda. Všichni bychom byli tak dokonalí, že by s námi určitě nebylo k vydržení. Kromě toho bychom se nejspíš museli vzdát všech náhodných bláznivých zamilování do ze šlechtitelského pohledu nevhodných protějšků.

Asi bychom se měli odborníků z AGRO Měřín pozeptat, jak je to u nich s láskou. Jestli se třeba někdy na pastvinách či ve výbězích objeví párečky, které se chovatelským „rodičům“ navzdory zamilují mimo plán. Romeové a Julie z Měřína. Jak to vidíte vy?

Zemědělství – obzvláště živočišné – je zkrátka samá láska, samý sex, samé oplodňování a rozmnožování. Těžko se v něm této přirozené součásti života vyhnout. I proto si neodpustíme následující rodičovskou otázku: :)

5. **Jak se říká vykastrovanému samci tura domácího?**

Procházíme mezi rybníky, sem tam vykoukne nějaká chatka nebo v rákosí lodička. Vidíte ostrůvek uprostřed vody? Poznáte, jaké stromy na něm rostou? Tam bychom chtěli mít bunkr, pelíšek nebo doupátko! Co vy?

Ještě malé stoupání… A jsme na poli nad rybníky. Je odsud vidět i obec Chlumek.

Kam oko dohlédne, všude jsou patrné stopy lidské činnosti – obdělaná pole, rybníky, posekané louky. Jak by to tady asi vypadalo, kdyby se přírody nedotkla ruka člověka? Bujel by tu prales!

Znáte nějakou knihu o pravěku? Jednu napsal Eduard Štorch a jejími hlavními hrdiny jsou chlapci Kopčem a Veverčák. I místy, kudy nyní jdeme, nejspíš kdysi kráčeli mamuti. Asi jich však nebylo tolik, protože se skupiny pravěkých lovců nakonec utábořily zejména na jihu Moravy u Věstonic, kde bylo dle archeologů pravděpodobně víc mamutů a nepochybně trochu větší teplo a kvalitnější půda. Na Pálavu mimochodem vede také jeden z našich výletů s tajenkou.

6. **Jak se knížka jmenuje? Doplňte slovo: ….. mamutů.**

Podél lesa jdeme do kopce doleva až k polní stezce, kde už narazíme na značku, která nás následně povede rovněž směrem doleva do obce.

Kdo první najde kámen se dvěma namalovanými turistickými značkami? A kdo najde kříž s Ježíšem?

Víte, co znamenají písmena nad jeho hlavou?

Říkáme to na našich výletech tak často, že věříme, že si to už všechny děti navždy pamatují. :)

Nápis INRI je zkratkou latinského ***I****esus* ***N****azarenus* ***R****ex* ***I****udaeorum*. Česky: *Ježíš Nazaretský, král židovský*. Nápis bývá na krucifixech a jiných zobrazeních ukřižovaného Ježíše Krista.

Jak se jmenovala Ježíšova maminka? A tatínek? Kde se Ježíšek narodil?

Křížků dnes potkáme ještě několik, tak je dobře, že jsme si to teď zopakovali.

Stoupáme. Je to poslední kopeček, který dnes musíme zdolat, takže žádné fňukání.

Kromě orné půdy, kterou kolem sebe vidíte, luk, vinic a sadů je také potřeba pečovat o rybníky a lesy. I ve vodě a v lesích totiž plave, roste a běhá „obživa“. :)

Máte rádi výpečky z čerstvého divočáka, zvěřinový guláš nebo paštiku z jeleního masa? Děti asi moc ne, ale dospělákům většinou zvěřina šmakuje. Výrazný vliv na její chuť má strava volně žijící zvěře. Je to však krmení, které se člověku ovlivňuje daleko složitěji než jídelníček domácích zvířat ve stájích. Když se ovšem chce, jde všechno. V AGRO Měřín chtěli a nelenili. Na to, co roste na místech, kde se jejich volná zvířata pohybují, dávají bedlivý pozor. Střeží, aby to bylo čisté, bez škodlivin. A co chybí, doplňují. Výsledek: Zdejší zvěřina je vyhlášená!

Věděli byste, co lze v krmelcích vysoké najít? A co by tam nemělo chybět?

Znáte nějakou pohádku o myslivcích. Co třeba o hajném Robátkovi?

7. **Jak se jmenoval jelen, na kterém jezdil?**

Poradíme, že se tak jmenuje také jeden zákusek. Je vyrobený z odpalovaného těsta, které je naplněno jemným pudinkovým krémem a pravou šlehačkou s karamelem.

Jsme na kopci, kterému se říká Králův. Je to významné historické místo. Podle pověsti se prý právě tady 6. prosince 1197 smířili bratři Přemyslovci, kteří válčili o český trůn. Domluvili se, že se kníže Přemysl Otakar I. stane českým králem (vládl 1198–1230) a bratr Vladislav Jindřich bude jako markrabě vládnout Moravě (1192–1222). Podrobně si o historii končin, kde se právě touláme, povyprávíme za chviličku.

I zde jsou naučné tabule. Tentokrát vyprávějí pověst o kameni s hanlivým názvem. Dětem s citlivějším žaludkem doporučujeme zakrýt si uši, aby je třeba legenda nepohoršila nebo nepřipravila o chuť k jídlu.

U posraného kamene je lidový název skupiny velkých balvanů, v době třicetileté války zdaleka viditelných. Vojsko tehdy tábořilo na holém Králově kopci a velitel ze strategických důvodů určil toto místo jako úlevné. :) Kdo má alespoň za nehet fantazie, jistě si dovede představit, jak to kolem nebohých kamenů muselo vypadat. A vonět! A už nikdy nebude ohrnovat nos nad mobilním kadibudkami. Byť také mnohdy nebývají favority hitparády čistoty a luxusního vyměšování.

Podívejte se na naučnou tabuli a najděte na ní dravce. Jak se pták jmenuje?

Nad obrázky krále a markraběte je odstavec.

8. **Opište poslední číslici v textu.**

Od roku 1402 je Měřín považován za městečko. Do znaku získá tři mnišské kapuce (nikoli zuby, jak se někde píše). Zkuste na tabuli najít znak!

I mnozí mniši se věnovali zemědělským pracím. To byla ta pravá řehole! Třebaže jim nejspíš pomáhala víra, dřeli stejně jako dávní rolníci.

Stáčíme se zpátky k Měřínu, kde mají s technickými sedláckými pomůckami bohaté zkušenosti.

Víte, jaký je rozdíl mezi traktorem a kombajnem? Pokud jste si to hezky vysvětlili, můžeme si za odměnu zazpívat slavnou písničku skupiny MIG 21.

Cestou necestou
polem nepolem
jedu za tebou
velkým malotraktorem.

Cestou necestou
polem nepolem
jedu za tebou
velkým malotraktorem
kabrioletem.

Zemědělství není práce s pevnou pracovní dobou. Někdy se v něm musí doslova dřít 24 hodin denně. Zvířata potřebují

nakrmit i o víkendu. Vám je možná celkem jedno, jestli prší nebo neprší. Zemědělcům ne. Někdy po dešti volají, jindy ho proklínají. Ani oni ale přírodě nedokážou poručit, stále si dělá, co chce. Zemědělství je prostě nikdy nekončící akční drama. Ale také radost, když se zadaří, urodí a zdárně sklidí. Zvířata se narodí, prospívají, nosí užitek. Možná je právě ona nevyzpytatelnost a proměnlivost to, proč je zemědělství „svými“ lidmi milováno, proč u něj zůstávají, obětují mu život. A i v důchodu jim to nedá, aby nevyrazili pomáhat. Zemědělství je odvětví, které nelze srovnávat s jiným. A je těžké vysvětlit, co vše práce na poli, ve stáji, na vinici nebo třeba v hřebčíně obnáší. Jde o nikdy nekončící proces – stále se rodí nová mláďata a vyrůstají nové rostlinky, o které je nutné se postarat.

Jaké rostliny k „jídlu“ vidíte kolem sebe? Poznáte je?

Znáte písničku *Skákal pes přes oves*?

9. **Co měl myslivec na klobouku?**

Kdo první uvidí úly? A kdo ví, jak se jmenuje nejslavnější včelka a její nejlepší kamarád?

Jak se jmenuje pán, který se o včelky stará?

A věděli byste, jak se dělí profese zaměstnanců v zemědělství? Co kdo dělá?

Kombajnista, traktorista, krmič, ošetřovatel telat a selat či veterinář jsou asi jasní. Ale co ostatní profese?

Například agronom, zootechnik nebo míchač? Zkuste vysvětlit rozdíl, rodiče! :)

Které zaměstnání byste chtěli dělat vy, až vyrostete?

Tipneme si! Děti ze školek by chtěly být akčními hrdiny nebo Bořkem stavitelem či princeznou, školáci slavnými youtubery. Trefili jsme to? :)

Za nás říkáme, že svět určitě víc než youtubery potřebuje agronomy, zootechniky či míchače. Určitě je to užitečnější, zábavnější a bezpečnější práce! :) Youtuberům nic nevyroste, žádné zvířátko jim nepoděkuje zabučením, zakvokáním, zachrochtáním.

Po žluté turistické stezce se vracíme do městysu. Projdeme kolem domečků a v ulici dole se dáme doprava směrem k mostu.

Víte, co je městys? V encyklopediích se píše, že městys nebo také městečko je něco mezi městem a vesnicí. Takový mezistupeň. Shake, koktejl obojího. Městečka směla pořádat výroční a dobytčí trhy, což vesnice nemohly. Také už musela mít nějaký ten úřad, aby si v něm obyvatelé okolních vsí vyřídili, co museli. Městečko má zkrátka v sobě ještě hodně z vesnice, ale už je to spíš město.

Vznik městysu Měřína je obestřen pověstmi, podle nichž jeho stáří sahá do hlubokého dávnověku. Do dob, kdy zhruba žila vaše prapraprapraprapraprapraprapraprababička.

Jedna pověst říká, že kočovní Maďaři, kteří obsadili Velkomoravskou říši, si prý právě někde tady vybudovali opevnění na vrchu severozápadně od původní osady, kterou zničili. Později odsud byli vypuzeni českým knížetem Břetislavem. V té době zemí zmítaly časté spory a války o trůn, jež byly ukončeny smírem Vladislava Jindřicha s Přemyslem Otakarem I. v roce 1197. Jak už jsme si říkali, byl uzavřen na blízkém kopci, jemuž bylo dáno jméno Králův kopec. A nově založené osadě jméno Mirín. Což bylo odvozeno od slova *mír*. Jak však běžela léta, změnilo se v Měřín.

Na Králově kopci jsme byli před dvaceti minutami. Vzpomínáte?

Takže podle jména by zde měla vládnout jen mírumilovná atmosféra. Určitě tomu tak je! Možná si nás ale tady všichni změří kritickým okem.

A kdo bude vypadat podezřele – jako že má roupy a chce svár –, vyfasuje traktor a hajdy orat! Na poli ho hlouposti přejdou. Snad…

Zkuste na sebe být také hodní až do konce výletu a celou dobu se usmívejte. Kdo to poruší, udělá 3 dřepy nebo 5x po sobě řekne: „Traktor Zetor! Traktor Zetor! Traktor Zetor! Traktor Zetor! Traktor Zetor!“ :)

Žlutá značka nás odvede až do ulice Balinka, která se jmenuje… Po čem? Vzpomene si někdo?

Překročíme říčku. (Jakpak se asi jmenuje?)

Než odbočíme doleva, podíváme se ještě ke kostelu. Je totiž parádní!

Kostel sv. Jana Křtitele vystavěli benediktinští mniši z Třebíče, když kolem roku 1250 v Měříně zakládali své proboštství. Na místě staršího dřevěného kostelíka nechali postavit mohutnou trojlodní baziliku. Proboštství v 15. století velmi trpělo. V roce 1468 dokonce téměř zaniklo. Mohlo za to tažení Matyáše Korvína proti Jiřímu z Poděbrad. Kostel byl v 17. a 18. století přestavěn, ale budovy někdejšího proboštství postupně zcela zanikly. Přesto se dodnes blízkému okolí kostela říká *Na Klášteře.*

Zařízení kostela je barokní, v boční kapli jsou uloženy ostatky svatého Donáta. Z původního kostela se dochoval pouze románský portál, dnes součást barokní vstupní věže.

Zkuste ho najít. Vchod zdobí nádherný kamenický reliéf Panny Marie s Ježíškem a dvěma světci. Při jeho obdivování nás napadá příbuznost s portálem třebíčské baziliky sv. Prokopa.

Vyjděte ven a na zdi kostela najděte výškovou značku státní nivelace. Právě tím směrem se vydejte až ke kříži. Čekají vás na něm poslední dvě písmenka do tajenky.

10. **Najděte letopočet a opište třetí číslovku**.

Podívejte se úplně nahoru nad kříž.

11. **Jaká hvězda je nad křížem?**

U vnější zdi boční kaple kostela jsou jen pár metrů od kříže pozůstatky pranýře. Jdeme ho najít a také se trochu bát. Hledejte kamennou desku a v ní něco, co vypadá jako otisky bot. To vše u červených vrat.

Víte, co je pranýř?

Místo, kde se trestali nepoctivci. Místo hanby. Trestaní na něm trpěli fyzicky i psychicky. Všem na očích byli mučeni a ponižováni. Obvykle šlo o dřevěný sloup nebo klec, později „vyhrály“odolnější kamenné sloupky a sloupy. Odsouzení k nim byli poutáni řetězy. Kdo šel okolo, mohl je urážet, vysmívat se jim, plivat na ně, někdy je i bít, kopnut si do nich. Také zaujatě sledovat, jak je pověřené osoby bičují, práskají holemi. Pranýř býval trestem za drobné krádeže, báli se ho nepoctiví obchodníci a řemeslníci. Rovněž se tímto způsobem trestaly neposlušné a hádavé ženy. Což by samozřejmě dneska neprošlo. Naštěstí!

Pokud jste všechno našli, vraťte se k vodě do ulice Balinka, která vás směrem doprava odvede zpátky k mlýnu. Cestou mineme dětské hřiště, kde si ještě můžete pohrát. Vy už ale určitě mílovými kroky míříte k pokladu!

Už jste v cíli? Máte vyluštěno? Jaké vám vyšlo slovo? Nepřipomíná vám místo, kde jsme dnes byli?

Vidíte v řádcích i číslovky? Ty jsou totiž mnohem důležitější! Proč? Jsou klíčem, kódem k truhle! Blíží se nejlepší část výletu. Hurá pro poklad.

Zámek odemknete 4 číslovkami, které jste postupně psali do doplňovačky.

V truhle najdete krásné dárky. Věříme, že jste poctiví poutníci a že si každé dítko vybere jen jeden dáreček. Aby zbyly na další výletníky. Truhlu poté opět zavřete a otočte číselným kódem na jinou kombinaci čísel.

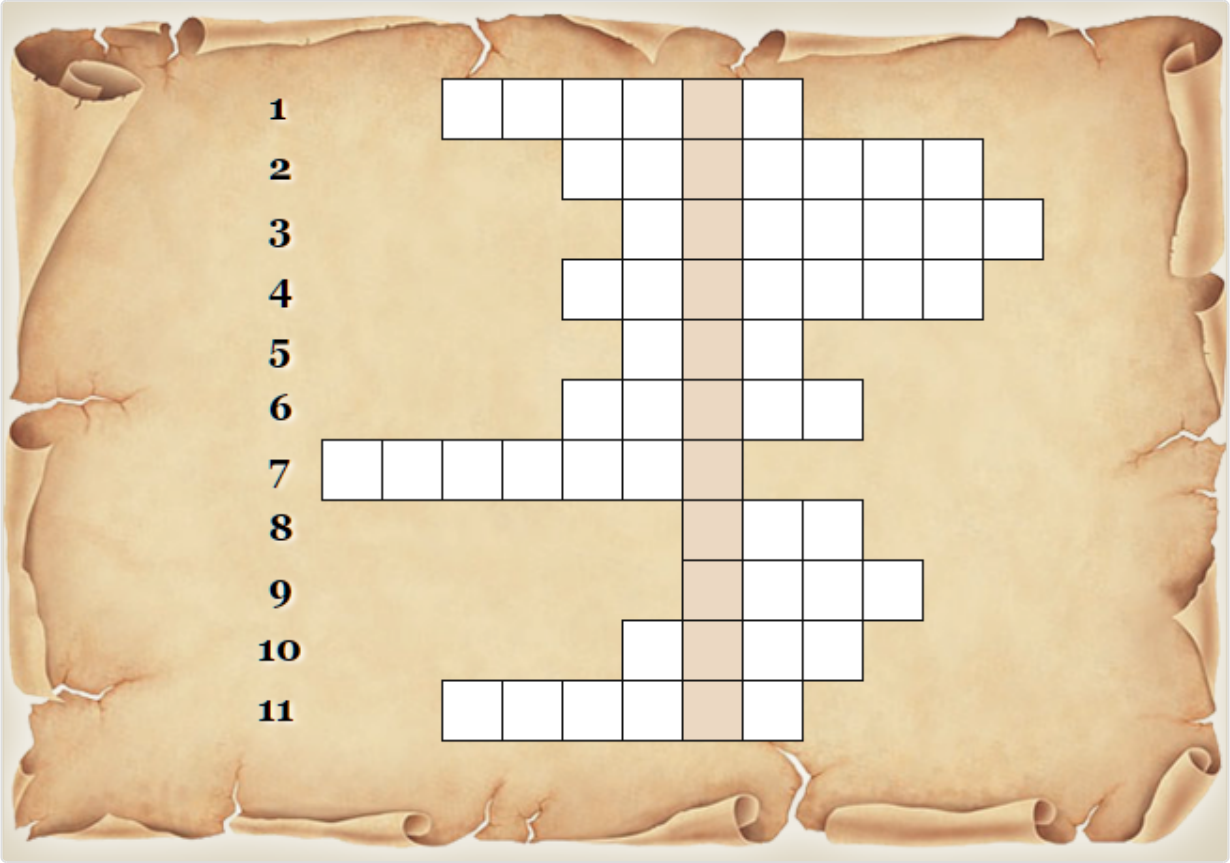
Až budete odcházet, otočte se směrem přes silnici a zamávejte. Komu? Firmě AGRO Měřín, která si pro vás tento výlet s tajenkou objednala a poskytla ho všem výletníkům ZDARMA. Také jí za to moc děkujeme! :)

Doufáme, že se vám dnešní výlet s tajenkou líbil, přejeme šťastnou cestu domů a těšíme se zase někdy na našich tajenkových trasách na viděnou! :)

V textu byly použity mj. texty z webu: www.merin.cz, www.agromerin.cz, www.cerstvarepublika.cz.

Otázky k tajence

1. **Jak se jmenovala dcera mlynáře?**
2. **Napište výsledek.**
3. **Opište poslední slovo z odstavce o rostlince.**
4. **Jakou má prasečák barvu?**
5. **Jak se říká vykastrovanému samci tura domácího?**
6. **Jak se knížka jmenuje? Doplňte: ….. mamutů.**
7. **Jak se jmenoval jelen, na kterém jezdil?**
8. **Opište poslední číslici v textu.**
9. **Co měl myslivec na klobouku?**
10. **Najděte letopočet a opište třetí číslovku.**
11. **Jaká hvězda je nad křížem?**

A co můžete vyhrát?

Tajenku posílejte na e-mail **veldo@veldo.cz**. Můžete ji také poslat ve zprávě na náš Facebook "Velká dobrodružství". Každý měsíc vylosujeme jednoho z výletníků, kterému pošleme našeho **Lumpardíka z podhradí**. Vždy připojte celé jméno, adresu a také kód výletu.

Výlet stažen z www.veldo.cz | © Velká dobrodružství

Vytvořeno: 05.11.2026 08:52